

Novosti v zbirki Doneski

BOGATO PASJONSKO DOGAJANJE V LETU 2009

Doneski 19

Škofjeloški pasijon 2009: zbornik prispevkov ob uprizoritvi Škofjeloške pasijonske procesije v letu 2009; Škofja Loka : Muzejsko društvo, 2009, 183 str.

Desetletnica prve ponovne uprizoritve pasijona je na škofjeloške trge in ulice spet prinesla najstarejše slovensko dramsko besedilo in Loko odela v prazničen škrlat. Ob tej priložnosti je MD Škofja Loka v svoji zbirki Doneski že četrtrič zapored izdalo knjižico z naslovom Škofjeloški pasijon (ŠP), tokrat z dodano letnico 2009. Letošnja številka je posvečena aktualni uprizoritvi ŠP in v štirih poglavjih prinaša razmišljanja strokovnjakov ter glavnih gonilnih sil projekta in kronologijo dogodkov, od priprav do izvedbe.



Po uvodnih nagovorih nam v *Pasijonskem vходу* spregovorijo urednik izdaje, režiser pasijona in sloviti kapucinski pridigar ter nam predstavijo svoj pogled in doživljanje spokorniške procesije.

Drugi del, *Pasijonski doneski*, prinaša nove in že znane znanstvene poglede na ta slovenski dramski biser. Dr. Jože Faganel se je lotil vprašanja, kako izgovarjati 300 let staro slovenščino, dr. Matija Ogrin je spregovoril o nastajanju kritične izdaje ŠP in novih vprašanjih datacije, ki so se ob tem pojavila, mag. Darja Thaler pa o pomenu Škofjeloškega pasijona za identiteto Škofjeločanov. Zaradi aktualnosti je v zborniku ponovno objavljen prispevek dr. Tineta Debeljaka, iz leta 1936, z naslovom Škofjeloška pasijonska procesija in razvoj pasijonskih iger nasploh.

V *Pasijonskih razgledih* izvemo, kaj vse je bilo

potrebno za uspešno izvedbo projekta. Kako sta delovala Pasijonska hiša na Mestnem trgu in Pasijonski tabor v nekdanji vojašnici, kako sta potekala izbor in izdelava pasijonskih spominkov in kakšna je bila kulinarčna ponudba v času uprizoritev. V slikovitih opisih se skupaj z romarji, ki so širili glas o uprizoritvi, podamo po Sloveniji in zamejstvu.

Po pregledu aktivnosti, namenjenih vzdrževanju pasijonske kondicije in kronološkemu pregledu dogodkov v času priprav na novo uprizoritev, publikacijo zaključujejo *Pasijonske normalije*. Predstavijo Listino o vpisu Škofjeloškega pasijona v register žive dediščine in Odlok o gledaliških prireditvah Škofjeloškega pasijona.

Vsebinsko lepo dopolnjujejo risbe Janeza Plestenjaka, ki so se v slikarjevi skirci znašle ob prejšnjih uprizoritvah ŠP.

PESMI, KI SLAVIJO ŠPORT

Doneski 20

Wierzyński, Kazimierz: Olimpijski venec (prevod Tine Debeljak, likovna oprema Bara Remec); Škofja Loka : Muzejsko društvo, 2009, 214 str.

Leta 1928 se je na pesniški natečaj, ki je bil organiziran ob IX. olimpijskih igrah v Amsterdamu, s svojo pesnitvijo Olimpijski venec prijavil tudi mladi poljski pesnik Kazimierz Wierzyński. Bil je več kot uspešen, saj je prejel zlato odličje – lovorov venec svetovnega olimpijskega zmagovalca. Po zaslugi našega rojaka dr. Tineta Debeljaka pa smo, sicer z več kot 60 letno zamudo, prevod slavospeva športnim disciplinam dobili tudi Slovenci. Debeljak je prevod pripravil že leta 1945, konec vojne pa je izid knjige odložil. Debeljak je moral zapustiti domovino in njegov tipkopis, že opremljen z linorezi svakinje Bare Remec, je ostal v hrambi Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani. Ideja o natisu je ponovno oživila ob postavitvi Debeljakovega kipa v Aleji znamenitih Ločanov leta 2003. V letu 2009 je tako MD Škofja Loka v zbirki Doneski pod št. 20 izdalo še vedno aktualen prevod Olimpijskega venca in ga opremilo z Debeljakovo spremno besedo, ki je nastala leta 1977, v prevajalčevi novi domovini Argentini.

Knjigo je dodatno obogatila študija o dr. Tinetu Debeljaku in slovenski polonistiki v diaspori, urednika dr. Nikolaja Ježa. V spremni besedi spregovori o vzrokih za nastanek zbirke ter o Debeljakovi odločitvi za prevod, o Debeljaku kot povezovalcu slovenskega s slovanskim in njegovi silni prevajalski ter pisateljski ustvarjalni moči, ki je tudi v Argentini dobila plodna tla za

